

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

6. Illustrium matronarum charitas erga maritos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Tu quoque ut auratos gereres Eriphyla lacertos,
Dilapsis nusquam est Amphiarus equis.

Et Ovidius lib. 1. amor.

Ex quibus exierat, trajecit corpora ferro
Filius, & pœnæ causa monile fuit.

Arguit hic locus fallacem mulierum amorem & inconstantem fidem, si quis sit, qui liciterur. Quoties eius vitam, quem *oculum*, *corculum*, *delicium*, *animam* suam vocant, venalem gerunt! acus crinalis, flabellum, speculum, digitabulum, in auris, monile, murenula, armilla, annulus haud difficulter expugnat mutabile pectus. Juvenal. lib. 2. Sat. 6.

Occurrent multæ tibi Belides, atque Eriphylæ.

Illæ maritos occiderunt; hæc occidendum prodidit. Nihil non audet, mulier superba simul & avara; plerumque tantò nocentior, quanto apparet innocentior. P. Syrus in Mimo ait: *Aperitè cum mala est mulier, tum demum est bona.* Euripides fucatum malum appellat. Idem in Hippolyto loquitur:

Odi mulieres, te verò præcipuè,
Quæ cum malè egeris, blandè loqueris.

Eriphyla suâ proditione maritum in terræ hiatus præcipitavit. Toties hoc fit, quoties uxores malæ blanditiis ac nequitiis suis corda virorum evertunt; quarum superbiæ ut satisfiat, ad fraudes, ad rapinas, ad varios dolos adigunt eos; in impatientiam, in luxum, in avaritiam, in odia, in errores, in hæresim, in mille mala, & demum in æternæ damnationis barathrum pertrahunt. Felicissimus fuisset Imperator Justinianus, si conjugè Theodora caruisset, quæ ipsum in Eutychianam sectam induxit Baron. an. 540. Pari modo Arcadius Imp. ab uxore sua Eudoxia deceptus, sanctissimum Præsulem Chrysostomum in exilium egit. Baron. an. 404. Ita Valentem Imp. jam Christianâ doctrinâ imbutum, & baptismo proximum, Ariana hæresi implicavit uxor & perdidit. Theodoret. lib. 4. Eccles. hist. c. 11. Taceo plura. De huius generis feminis loquitur Philosophus *Secundus*, dum interrogatus quid esset mulier, respondit: Viri naufragium, domûs tempestas, quietis impedimentum, vitæ captivitas, quotidianum damnum, voluntaria pugna, sumptuosum bellum, conviva fera, læna complectens, exornata Scylla, animal malitiosum, necessarium malum.

VI. (f) Non desunt tamen illustres matronæ, quæ salutem mariti etiam suæ posthabebant. Nobile sacris in litteris huius rei documentum

(f) *Illustrum matronarum fides & charitas erga maritos.*

mentum dedit Michol, quæ conjugem suum Davidem parentis Saulis furori mirâ solertiâ subduxit, dum eò clàm emissò, pro loco viri simulacrum eius in lectulo supposuit, & regio satellites elusit. 1. Reg. 19. Memorabile est facinus feminarum Lacænarum, quæ captivos viros, mutatis vestibus liberarunt, ipsæque in captivorum locum se substituerunt. Plutarch. Quod etiam de nostris legimus, quæ tam efflictim maritos suos amaverunt, ut Conrado III. Imp. adversus Guelfonem, Bavariæ ducem, bellum gerente, oppidumque Winsbergam in deditioem accipiente, cum fieret matronis gratia efferendi, quidquid humeris portare possent, illæ neglecto auro, & omni mundo muliebri, maritos suos humeris susceptos exportarent, admirante & collaudante mulierum fidem Casare. Jo. Navel. vol. 2. generat. 38. an. 1138. Majus etiam conjugalis amoris argumentum extitit, quod subdo. In expeditione adversus Syros, Robertus Britanniarum Rex, gladio venenato, luculentam in brachio acceperat plagam, itaque insederat malum, ut in patriam reversus sanitati non posset restitui, nisi pus virulentum humano ore extraheretur, respuit Rex medicinam, facienti exitiosam, Regina facinus supra virum ausa, noctu solutis vulneris fasciis, primum inscio marito, post etiam connivente, venenum sugendo elicuit, & plagam medicis præbuit facillimè curandam. Georgius Viviennus lib. 2. de offic. probi patrisfamilias. c. 13. & ex eo Georgius Stengelius de matrimon. c. 24. Idem beneficium contulit Eduardo Regis Angliæ primigenio filio uxor, Regis Hispaniæ filia. loc. cit. ex Roderico Santio p. 1. hist. c. 4. Adeò lingua feminarum vel pessimum telum, vel optimum est medicamentum. De Eriphyla Cicero 4. Verr. Eriphylam accepimus in fabulis ea cupiditate fuisse, ut cum vidisset monile, ut opinor, ex auro & gemmis, pulchritudine eius incensa, salutem viri proderet. Similis istius (Verris Cupiditas) hoc etiam acrior atque insanior, quod illa cupiebat id quod viderat: huius libidines non solum oculis, sed etiam auribus excitabantur.

VII. (g) De Amphiarai sub terras raptu eleganter disserit in Labyrintho cap. 5. p. 1. Stengelius. Amphiaras vates Argivus & augur, cum prævideret fore, ut in bello Thebano interiret, terræ diruptione absorbendus, diu pertinaciter domi latitavit. Sed ut plerumque loquax & infida est mulierum natio, tandem ab uxore proditus, persanè invitatus ab Adrasto ad bellum est pertractus. Ubi cum manu pariter ac ferro strenuus, victrice curru sublimis pugnaret.

----- ecce

(g) Peccatoris cum Amphiarao comparatio.